

Demografske mjere vs. gospodarstvo i razvoj društva

29. PROSINCA 2022.

Demografija. Još jedna bolna točka Republike Hrvatske. Naime, za zemlju poput Hrvatske obilježenu ratnim razaranja, ljudskim gubicima, iseljavanjem, a sada u novije doba i ne baš sjajnom ekonomskom situacijom zbog koje je posljedično iseljavanje još više naglašeno, niti ne čudi da se suočava s dugotrajnim negativnim procesima demografskih kretanja. Pad nataliteta, starenje populacije i iseljavanje tri su ključna faktora kroz koja možemo promatrati negativne demografske procese. Ako svemu tome dodamo izazove novijeg doba, poput krize uzrokovane pandemijom korona virusa, rata u Ukrajini, teške inflacije i uvođenja eura za nekoliko dana, sasvim se logično nameće pitanje siromaštva i socijalne isključenosti kao veza između svega navedenog, a ako još svemu tome dodamo nisku razinu financijske pismenosti društva u ovakvim uvjetima, stanje postaje zaista zabrinjavajuće. Može li znanje poslužiti kao instrument kojim se može izbjeći socijalna isključenost? Zbog toga je pitanje socijalne isključenosti? Zsigurno da.

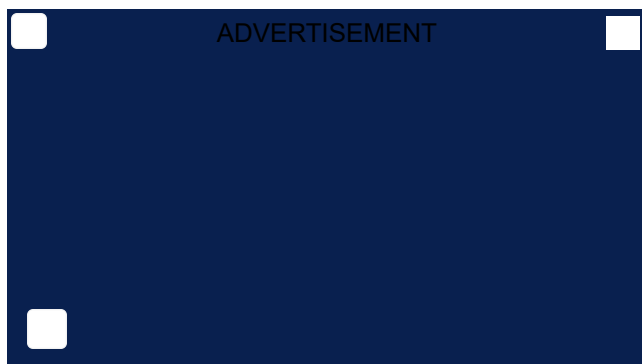
ADVERTISEMENT

ANJE SIROMAŠTVA I

vo ne možemo staviti pod

zajednički nazivnik, a razlog je vrlo jednostavan. Siromaštvo podrazumijeva nedostatak financijskih i materijalnih sredstava dok socijalna isključenost sadržava puno više elemenata, ali i podrazumijeva puno više od financijske oskudice. U nju se ubrajaju gotovo sve dimenzije, od ekonomske do kulturne, što daje naslutiti kako se socijalna isključenost odnosi i na nedostatak znanja i to onih o kojima govorimo u prethodnim člancima, financijskim! Već smo puno govorili o načinima stjecanja znanja o financijama, no ako to moramo objediniti pod jedan pojam, tada bi financijsko opismenjavanje promatrali kao cjeloživotno učenje.

Cjeloživotno učenje jedan je od ključnih čimbenika u razvoju kako pojedinca, tako i društva u cjelini, doprinosi lakšem prilagođavanju svakodnevnim promjenama, fleksibilnosti i lakšoj zapošljivosti te u konačnici i efikasnijem raspolaganju i upravljanju novcem. Zato je lako zaključiti kako je znanje instrument za ublažavanje negativnih ekonomskih i demografskih posljedica.

osti ponude i potražnje za
mjestima i „zovu inozemstva“
iki problem današnjice smatra

se i nedovoljno cijenjen rad pa nažalost svjedočimo velikom broju onih koji se vode time da je isplativije sjediti kod kuće i primati socijalnu naknadu, nego raditi za nekakvu „malu“ plaću. Takvo razmišljanje sve je izraženije, a najveći problem je što ovisnost o socijalnoj pomoći stvara nove generacije koje su o njoj ovisne.

Zakon o socijalnoj skrbi istu definira kao djelatnost od javnog interesa čiji je cilj pružanje pomoći socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, a obuhvaća prevenciju, pomoć i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unaprjeđenja kvalitete života, te poticanje promjena i osnaživanje korisnika, radi njihova aktivnog uključivanja u život zajednice. Udio socijalne zaštite u bruto domaćem proizvodu Republike Hrvatske u 2020. iznosio je 24,3%, što je povećanje od 3,0 postotna boda u odnosu na 2019, Naknade socijalne zaštite činile su 98,3% od ukupnih izdataka socijalne zaštite u 2020. Prema vrsti socijalnih naknada, prevladavaju novčane naknade (64,9%). Prema obilježjima, osobito prevladavaju naknade socijalne zaštite (novčane i nenovčane) koje nisu utemeljene na provjeri materijalnog stanja (95,2%), podaci su to Državnog zavoda za statistiku.

ISPLATIVIJE JE BITI NA SOCIJALI NEGO ZARAĐIVATI RADOM

Često se o temama socijalne zaštite raspravlja u društvu i puno je nedostataka ovoga sustava pa se najčešće u pitanje dovodi činjenica da mlado radno sposobno stanovništvo živi od socijalnih pomoći i zašto je tome tako? Svakako je cilj donositelja politika, a što je vidljivo i u Nacionalnoj razvojnoj strategiji, jačati socijalnu politiku i društvenu solidarnost prema najugroženijima u društvu, no jesu li svi korisnici socijalne pomoći zaista primorani od iste živjeti? Kako smo i napomenuli

ADVERTISEMENT

...še primati socijalnu pomoć i ne
vati da se takvi problemi mogu
štite. Ako se u obzir uzme da je
750,00 kuna i pretpostavimo
di i ostvaruje prihod od
na naknada premašuje taj iznos
poput besplatnog prijevoza

djece u školu, besplatnih udžbenika ili prava na olakšavanje plaćanja režija, sasvim je logično da je takvoj obitelji isplativije živjeti na socijali nego od jedne plaće. I tu je srž problema koji nije moguće riješiti ukidanjem socijalnih davanja već promjenama u sustavu rada, ali i obrazovanja.

Ono što je sigurno je to da je na obrazovanju nužno raditi, a posebice na financijskom opismenjavanju jer financijski pismena osoba sposobna je razumjeti financijske proizvode, pridonijeti ekonomskom razvoju pojedinca i društva u cjelini, ali i izbjeći moguće rizike siromaštva!

(www.icv.hr, Ivana Vidas, foto: Freepik)

Članak je napisan u okviru programa poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dio je cjeline „Financijska pismenost: test na kojem često padamo“

